

Indenrigsministeren (Jensen-Sønderup): Jeg takker Finansudvalget for den Tilslutning, det har givet Lovforslaget, og idet jeg henholder mig til den anbefaling, den ærede Ordfører nu har givet, haaber jeg, at Lovforslaget maa gaa let igennem Rigsdagen.

Hermed sluttedes Forhandlingen.

Lovforslagets Tekst og Titel (se Tillæg A. Sp. 2141) samt dets Overgang til tredje Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om anerkendte Arbejdsløsheds-kasser.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2195 fg.)

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Moestrup: Arbejdsløshed og dens Følger har mange Gange været Genstand for Drøftelse her i Tinget, og jeg skal ikke ved denne Lejlighed komme ind paa at anstille Betragtninger over Aarsagen til Arbejdsløshed. Jeg skal kun sige, at efterhaanden som vort Land træder mere og mere ind i de industridrivende Staters Række, vil det Samfundsonde, som Arbejdsløsheden er, ikke udeblive. Der har ved forskellige Lejligheder været ydet Tilskud til Understøttelser i Anledning af Arbejdsløshed og Dyrtid. Saa langt tilbage som i Halvtredserne blev der vedtaget 3 Love, nemlig en af 27. November 1853, en af 15. Februar 1855 og en af 15. Januar 1856, hvor det for en nærmere fastsat kortere Tid blev bestemt, at der kunde ydes Understøttelse i Anledning af den Dyrtid, der den Gang var. Man benyttede den Gang den Form at give Understøttelser. I den senere Tid, nemlig ved Loven af 1907, er vi komne ind paa en anden Form for den Hjælp, det offentlige giver, nemlig Forsikringsvejen. Jeg skal i øvrigt med Hensyn til den Stilling, der af Staten har været taget overfor dette og dermed beslægtede Spørgsmaal, kort nævne, at i den Tid, der fulgte efter Midten af Halvtredserne, da vi fik Loven af 8. Marts 1856 om de fattiges Kasse, har den Støtte, det offentlige har ydet til Arbejdsløshed og Dyrtid, nærmest været ydet ved Hjælp af denne Lov. Det har imidlertid, hvor

der har været Tale om ekstraordinær Støtte i Anledning af Arbejdsløshed, været fastsat, at denne Støtte ikke havde Fattighjælps Karakter eller Virkning. Med Hensyn til Loven af 8. Marts 1856 er det jo bekendt, at Venstre gennem mange Aar søgte at faa Statsanerkendelse for disse Kasser ved, at der fra Statens Side gaves Tilskud til dem. Det lykkedes først i 1904 at faa vedtaget en Lov, hvorefter Staten gav Tilskud til de fattiges Kasser, og senere blev det ved Loven af 4. Maj 1907, da disse Kasser blev omdannede til Hjælpekasser, nærmere fastsat, at der af Staten kunde ydes $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. aarlig til dem. Jeg finder Anledning til at nævne dette, ogsaa fordi det forekommer mig, at der gennem de mange Aar omtrent fra Midten af Halvtredserne til vor Tid ved Hjælp af disse Kasser med forholdsvis smaa Midler er gjort overmaade meget godt. Dette gælder selvfølgelig nærmest Landkommunerne. Det er rigtigt, som det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) forleden Dag sagde, da vi behandlede Hjælpekasse-loven, at denne Lov har virket bedst ude omkring i Landkommunerne. Det ærede Medlem satte det i Forbindelse med, ikke alene at man der kendte hverandre, men tillige med, at den ydede Hjælp havde en helt anden Karakter end den Hjælp, der bliver ydet i de større Byer. Jeg tror, det er rigtigt, og at netop den Form for Understøttelse, der er ydet af disse Kasser, har gjort, at det ikke i første Linie har været de store Beløb, det har drejet sig om, men om mindre Understøttelser, der er blevet ydet de enkelte paa en saadan Maade, at de har haft langt større Betydning end den, de store Beløb i andre Tilfælde vilde kunne have haft.

Med Hensyn til selve Arbejdsløsheds-spørgsmaalet er der forskellige Gange indbragt Lovforslag her i Tinget. Den socialdemokratiske Gruppe har baade i Slutningen af Halvfemserne og efter 1900 forskellige Gange indbragt Lovforslag om Understøttelse i Anledning af Arbejdsløshed. Jeg skal ogsaa nævne en Forespørgsel, der blev rettet til Konseilspræsidenten den 17. Marts 1900, ved hvilken Lejlighed Folketinget paa Forslag af Tingets nuværende højtærede Formand udtalte overfor Regeringen Ønskeligheden af, at Regeringen vilde sætte større Statsarbejder i Gang i arbejdsløse Tider. I Rigsdagssamlingerne 1902—03 og 1904—05 blev der indbragt Lovforslag om anerkendte Arbejdsløsheds-kasser af den daværende Folketingsmand for Randerskredsen,